

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ИШЖИЧЕККУРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАПОБСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

422483, село Ишжичек Курское
телефон: 33-1-34

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТҮБӘН ЧӘКЕ АВЫЛ ЖИРЛӘГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422483, Түбән Чәке авылы
телефон: 33-1-34

с.Ишжичек Курское

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

05 февраля 2021 года

Татарстан Республикасы авыл жирлөгө территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жерларенә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәгә жирләргә керми торган яшел үсентеләр киңү тәртібе турындагы Нигезләмәне раслау хакында

КАРАР

№ 8

Россия Федерациясә Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә өсләруның төмүмү принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законы, 10.01.2002 елдан № 7-ФЗ «Әйләнә-тирә мухитне саклау турында» гы Федераль закон, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Түбән Чәке авыл жирлөгә Устазы нигезендә, Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жерларенә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәгә жирләргә кермәгән Түбән Чәке авыл жирлөгә территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яладап торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Түбән Чәке авыл жирлөгә башкарма комитеты **КАРАР БИРО:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Түбән Чәке авыл жирлөгә территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жерларенә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләргә керми торган яшел үсентеләр киңү тәртібе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлөгәгә мағълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрәле муниципаль районы Түбән Чәке авыл жирлөгәгә расми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталын урнаштырырга.

3. Әлеге карарны үтәлетеп контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Түбән Чәке авыл жирлөгә башкары: **О.Б.Албутов**

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Түбән Чәке авыл
жирлегенә 2021 елның 5
февралендәге 8 номерлы
караына кушымта

**Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Түбән Чәке
авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә
керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында Нигезләмә**

Әлеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 маддәсе, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 маддәләре, Түбән Чәке авыл жирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Түбән Чәке авыл жирлеге территориясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табиый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләренә, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп).

Табиый территорияләр – бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфрактарның, үсемлекләренң билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Территорияне яшелләндерү – табиый барлыкка килгән үсемлек участкалары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләренң аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкит иткән участкалары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табиый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табиый территория участкалары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биеклектәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфрактарның өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табиый үлән үсемлеге.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү – яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабыгының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел үсентеләрнең яки тамыр зонасындагы туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү – яшел үсентеләрне кисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффициент белән) яңадан торгызу

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланьрга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланьрга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланьшын һәм үсүен тәмин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә;

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир участоклары хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланьшын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел үсентеләрнең торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләрне (агачлар, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башлыгы күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башлыгы исеменә билгеләнгән форма (1 нче кушымта) буенча хат-гариза бирә, анда үсентеләрнең саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрән раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга элгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчәрәп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. үсентеләрне утыртканда яки күчәрәп утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә);

3.3.8. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыямнар һәм башка мәҗбүри түләүләр буенча бурычлар булмау турында белешмә, аларны үтәү вакыты Россия Федерациясе законнары нигезендә (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) килгән.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза керткәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәргә рөхсәт бирүче махсулаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел үсентеләр исемлеге;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү турында. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләренә башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәжәгать итүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә авыл жирлеге башлыгының авыл жирлегендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында карарын хәзерли

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәжәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертәргә һәм компенсацион яшелләндерү үткәргү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алып өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш башкарган урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. дәүләт эпидемиология күзәтчеләге бәяләмәсе булса, торақ һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүче гариза бирүчегә авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 кушымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе буенча жир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнан соң, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милкә булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кисү яки яшел үсентеләрне юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участка, күләмдә һәм үсенте токымнарын кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тиерчыбыктан божралар кигерү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегең белән кисү;

3.15.7. үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлегә нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегең белән үсентеләрне кисүне аңлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы

законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел үсентеләрне рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел үсентеләргә зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданныр яисә юридик затлар (алар мәнфәгатләрәндә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләргә зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш – компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк ителгән яшел үсентеләрне янадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау буенча таләпләрне үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйлә булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан кертү һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә итү һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеген башкару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда шартлау, яну куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки аларны юк итәргә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

7. Административ жаваплылык

7.1. Әлеге нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Түбән Чәке авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Түбән Чәке авыл җирлеге башлыгына

_____
_____
_____

(оешма исеме яки исем, фамилиясе, атасының исеме, адресы)

Түбән Чәке авыл җирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнгән кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан җир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

_____
(оешма исем яки исем, фамилиясе, атасының исеме күрсәтергә һәм җир кишәрлегенә хокук төре)
урнашкан торақ пункты _____
(торақ пункт атамасын күрсәтергә)

Җир кишәрлегендә бар:

агач _____ данә.

куак _____ данә.

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга йөкләмә бирәм.

_____
Исем, фамилиясе, атасының исеме (имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
2. Җир участогының киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Түбән Чәке авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәгә 2 нче кушымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАЛУ ТУРЫНДА

АКТ

Чүпрәле муниципаль районы Түбән Чәке авыл җирлеге Башкарма комитеты «_____» _____ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
2. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
3. _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгеләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)
2. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)
3. _____
(имза) (Исем, фамилиясе, атасының исеме)